LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Alueellinen vastuumuseo
Fellmaninkatu 3 15110 Lahti Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi
lahdenmuseot.fi

Lausunto
D/6811/10.02.01.00/2021
27.10.2026

Lahden kaupunki/ kaupunkiympäristön palvelualue

Viite: Lausuntopyyntö 12.10.2026

Asia: Asemakaavan muutos A-2825 Honkapirtinkatu 13 kaavaehdotus, Lahti

Honkapirtinkatu 13:sta asemakaavamuutos on edennyt ehdotusvaiheeseen. Asemakaavan muutoksen tarkoituksena on ollut lisätä rakennusoikeutta ja siten mahdollistaa rivitalon (500 m2) ja pihasaunan (30 m2) rakentaminen nykyisen tontilla 8 sijaitsevan asuintalon (270 m2) lisäksi. Asemakaavan muutoksen yhteydessä muodostuu kolme tonttia 11, 12 ja 13. Rakennusoikeus tontilla 11 nousisi kaavamuutoksen myötä 370m2.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu ehdotusvaiheen aineistosta (kaavaselostus 28.5.2026 ja kaavakartta 29.5.2026) pyydettynä lausuntonaan seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö
Museolla ei ole huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema
Museo on 7.12.2023 luonnosvaiheeseen antamassaan lausunnossa esittänyt, että kiinteistöllä sijaitsevista rakennuksesta laaditaan rakennushistoriaselvitys, jonka perusteella voidaan arvioida mahdolliset suojelutavoitteet. Museo on lausunnossaan tuolloin alustavasti todennut, että 1950-luvulla rakennetulla Honkapirtillä on merkityksiä alkuperäisen ja tuhoutuneen Honkapirtin jatkumona ja lepokotina.

Rakennushistoriaselvityksen (H&M Arkkitehdit; 2024) mukaan nyt tontilla 8 sijaitsevan, 1948 valmistuneen päärakennuksen on suunnitellut arkkitehti Arvi Lepikko. Kyseisen arkkitehdin töihin kuuluu mm. asuin- ja liikerakennuksia Lahdessa sekä kisakeskus, joka rakennettiin vuoden 1958 hiihdon MM-kisoja varten. Uusi Honkapirtti rakennettiin osittain edeltäjänsä luonnonkivisokkelille. Honkapirtti toimi lepokotina vuodesta 1950 vuoteen 1980 saakka, jolloin se siirtyi yksityisomistukseen. Tämän jälkeen rakennuksessa on tehdyt muutokset ovat pääosin sisäisiä, ulkoisten muutosten jäädessä vähäisiksi. Rakennusta on pidetty kunnossa ja huollettu tähän päivään saakka. Selvityksen mukaan vielä 2016 alkuperäisiä pintoja on ollut paljon jäljellä. Rakennushistoriaselvityksen valokuvien perusteella rakennus on hyvässä kunnossa.

LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/3333/12.03.02.03/2026
27.10.2026

Piharakennuksista jäljellä on sauna ja rantaan rakennettu uusi huvimaja. Laiturilla sijainnut uimahuone on purettu rakennuksen siirryttyä yksityisomistukseen, samoin tontilla sijainnut leikkimökki. Vanha saunarakennus mainitaan kaavaselostuksessa huonokuntoiseksi, ja kaava mahdollistaakin uuden saunan rakentamisen.

Honkapirtti korkeine kivijalkoineen sijaitsee näkyvällä paikalla ja tarjoaa alueella liikkuville todistusvoimaisen esimerkin alueen historiasta. Rakennus edustaa rakentamisajankohdalleen tyypillistä jälleenrakennuskauden romanttista ja ihmisläheistä arkkitehtuuria ja muodostaa lähiympäristössä oman kerrostumansa. Rakennuksen ulkoarkkitehtuurin on säilynyt alkuperäisen kaltaisena. Rakennuksen historialliset arvot liittyvät myös sen pitkään jatkuneeseen toimintaan lepokotina. Vaikka rakennusta ei ole huomioitu inventoinneissa, on sillä selvityksen perusteella kulttuurihistoriallisia arvoja.

Suunnittelun aikana uudisrakentamisen sijoittelu tonteille on vaihdellut. Kaavavaihtoehdoista on valittu ratkaisu, jossa uudisrakentamiselle osoitettu alue vastaa nykyistä kaavaa ja mahdollistaa 500 k-m2 rivitalon rakentamisen Honkapirtin taakse. Uudisrakennukselta osoitetaan reitti tontin 12 vieritse yhteissaunalle. Tontin eteläosan puustoinen osa osoitetaan säilytettäväksi is-1/s määräyksellä. Vanhalle rakennukselle ei ole rakennushistoriaselvityksen perusteella päädytty osoittamaan suojelumerkintää. Ratkaisu on museon näkemyksen mukaan perusteltu. Vaikutusten arvioinnissa todetaan asianmukaisesti, että mahdollisen uudisrakennuksen tieltä purettaessa alueen kulttuuriperintö vääjäämättä heikkenee. Kaavaratkaisu ohjaa korjaamaan nykyisen rakennuksen rajaamalla rakentamisen alueen tiukemmin ja sallien rakennukselle pienet laajentamismahdollisuudet. Museo kehottaa vielä tutkimaan, onko uudisrakennuksen julkisivumateriaaleja, väritystä tai kattomuotoa tarpeen ohjata kaavalla.

Museolla ei ole muuta huomautettavaa Honkapirtinkatu 13 asemakaavan muutokseen.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Esko Tikkala
rakennustutkija	Satu Taivaskallio

Tiedoksi: Museovirasto, Lupa- ja valvontavirasto